

Mundtlig beretning, ved formand Jørgen Skadborg – PLO's repræsentantskabsmøde 21. november 2020

Dette punkt, formandens og de regionale formænds beretning, plejer at være punktet, hvor vi kan drøfte alt, hvad repræsentantskabet måtte have på hjerte om organisationens anliggender. Det har jeg altid anset for at være værdifuldt, men jeg har også erfaret, at punktet ofte har været tidspresset, så jeg skal bestræbe mig på, at mit eget indlæg bliver så kortfattet som muligt. Det falder godt i forlængelse af, at jeg har været konstitueret formand ganske kort tid, og derfor med rimelighed kan henvise til den skriftlige beretning, når det gælder gennemgang af foreningens arbejde det seneste år.

Vedrørende spørgsmål og drøftelser, som relaterer sig direkte til de pågående overenskomstforhandlinger, skal jeg anmode forsamlingen om, at disse ting drøftes på den lukkede del i næste punkt på dagsordenen efter frokost.

Jeg vil fremhæve nogle enkelte emner, som forholder sig til aktuelle opgaver eller emner, som vi bør vælge at give særlig opmærksomhed den nærmeste tid og også gerne drøfte, hvis I er enige. Jeg noterer med tilfredshed, at flere af de regionale formænd også er inde på nogle af de samme emner, hvor vi kan vælge at være proaktive.

Vaccinationer

Straks efter min konstituering måtte vi sande, at SSI igen i år svigtede med leverancer, såkaldte restorder, på influenzavacciner. Man har toppet dette op med i år at udsende direkte invitationer til pneumokok-vaccinationer i borgernes E-boks uden at have indkøbt nok af disse vacciner. For så vidt angår influenzavacciner, har det tidligere været et irritationsmoment, men i år har befolkningens ekstraordinært store efterspørgsel og de store markedsorienterede aktørers hamstring af vacciner forstærket problemet i uset grad.

Jeg og vi har medvirket til at give dette emne stor mediemæssig opmærksomhed, som illustrerer spørgsmålet om vaccinationer i fremtiden: Ønsker det offentlige sundhedsvæsen at tilrettelægge vaccinationer efter det frie marked eller efter sundhedsfaglige hensyn? Vores påstand er, at kun egen læge med rimelighed kan tage ansvaret for at sikre vaccination til udpegede risikogrupper. Derfor bør myndighederne fremover gøre tiltag til at sikre leverancer af vacciner til egen læge. Jeg har konkret foreslået én måneds forspring på leverancer til os, inden markedet får lov til at tage over.

Set i lyset af en kommende COVID-19 vaccinationsindsats så er det oplagt, at myndighederne nødvendigvis må genoverveje, hvorledes almen praksis bedst muligt deltager i de store vaccinationsprogrammer i fremtiden. PLO er allerede uformelt i kontakt med relevante myndigheder, som må tage stilling til spørgsmålet: Skal markedet eller sundhedsfaglige hensyn styre vaccinationerne i fremtiden?

Min opfattelse er, at det tjener samfundet, men også vores egne strategiske interesser, at vi forpligter os på ansvaret for de store vaccinationsprogrammer, hvorfor jeg nok kommer til at bede om mandat til at indgå forpligtende aftale om dette.

Tjenestepligt og ordnede forhold for yngre læger ansat i almen praksis

Det forlyder, at regeringen vil gøre alvor af sine tanker om tjenestepligt for yngre læger, for at tvinge unge ikke-speciallæger til at arbejde i almen praksis i områder af landet med dårlig lægedækning. Det er en ualmindeligt dårlig idé af ganske indlysende årsager. For det første vil det ikke hjælpe på lægedækningen, snarere tværtimod. 1000 unge læger kan ikke erstatte de 100 manglende speciallæger, og det risikerer at stigmatisere vores fag at bruge tvang. For det andet er der næppe plads til de unge læger i vores klinikker. Hvem vil bygge til eller leje større lokaler og gøre øvrige nødvendige investeringer for at kunne rumme disse læger, som forsvinder efter ganske få år igen?

PLO er tæt dialog med Lægeforeningen og Yngre Læger om at modarbejde ideerne om tjenestepligt.

Derimod vil øgning af uddannelseskapaciteten i almen praksis være en mere bæredygtig løsning. Der er allerede sket et løft, så der i år og til næste år oprettes et historisk højt antal hoveduddannelsespladser i almen medicin – 350. Dette høje niveau bør videreføres også i de efterfølgende år, og PLO har foreslået, at vi kommer endnu højere op, på 400 om året, så vi på sigt bliver tilstrækkeligt med praktiserende læger, også når befolkningen bliver ældre, og flere lever med kroniske sygdomme.

Dette kræver også investeringer i almen praksis, men det giver bedre mening, for det vil være en langsigtet strategi.

Heldigvis har vi lige nu indgået en aftale mellem PLA og YL (som er til godkendelse i PLA senere i dag), hvilket vil være med at sikre ordnede forhold for såvel yngre læger som fastansatte i PLO-klinikker, således, at vores unge kolleger hellere kan se sig selv som ansatte i PLO-klinikker med ordnede forhold, stabil kliniktilknytning, egen efteruddannelseskonto, barselsvilkår osv., mens man overvejer at købe sig ind i en klinik, frem for tage løse vikar-ansættelser i diverse koncerneklinikker eller andre steder. Set i forhold til regeringens idé om tjenestepligt vil vi fællesskab med Yngre Læger hermed kunne vise en mere sikker vej til rekruttering til vores fag.

Stråmandsklinikker

En gang troede vi, at udbudsklinikker og regionsklinikker var en af de største trusler mod almen praksis, som vi kender det. Men vi har måttet sande, at disse klinikker er det mindste onde, idet de dog i det mindste er midlertidige foranstaltninger, mens der mangler PLO-læger.

Nu breder fænomenet stråmandsklinikker sig med uventet hast, og vi ser, at koncerner aktivt går efter at lade stråmænd opkøbe ydernumre, som så efterfølgende drives af koncernerne med løst tilknyttede vikarer. Dette fænomen undergraver i alvorlig grad vores brand i almen praksis og truer patienternes adgang til en rigtigt egen læge med kontinuitet i fremtiden.

Vi kommer til at bruge kræfter centralt og regionalt på at bekæmpe dette uvæsen. Jeg vil prioritere at koordinere organisationens indsats mod koncerndrevne stråmandsklinikker – denne koordination tages op allerede på mandag på gruppemøde mellem bestyrelsen og de regionale

formandskaber, og vi er i dialog med Danske Regioner om emnet. Sidstnævnte er dog tungt, når man ved, at mindst én region er glad for det billige, og for dem nemme, i stråmandskonstruktionerne.

Styrkelse af vores kommunale organisation

Som det fremgår af nogle af de regionale formænds beretninger, så bliver det vigtigt for PLO at få styrket vores kommunale organisation. Heldigvis har vi for ganske nyligt iværksat en betydelig styrkelse af vores regionale organisation via opgradering af de regionale sekretariater. Det er mit håb, at alle PLO-R udnytter denne ny-tilførte arbejdskapacitet til at øge indsatsen med at hjælpe PLO-K og med at koordinere PLO-K-formændenes indsats til gavn for almen praksis. Det ser ud til, at man allerede er gået i gang med dette, og jeg håber, at man kan lære af hinanden i den forbindelse.

Imidlertid synes der også at være behov for styrkelse af PLO-K, og det kan i den forbindelse blive nødvendigt at se på opfriskning af vores vedtægter og honorering af PLO-K-formænd med videre. Jeg satser på, at kommuneudvalget og lovudvalget vil være aktive med dette for senere at kunne fremlægge konkrete forslag til repræsentantskabet.

Afslutning/tak

Jeg vil slutte af med at fortælle lidt om, hvordan det har været, pludseligt, at lade sig konstituere som formand. Jeg havde ganske vist i forvejen tænkt mig at stille op til valg til april 2021, men da Christian Freitag pludseligt måtte kaste håndklædet i ringen, var det personligt lidt overvældende at skulle beslutte sig med så kort varsel, og den fordrede arbejdsindsats er da også ganske betydelig.

Men hvor hjælper det dog godt, at vi har så velfungerende et sekretariat, som på alle tænkelige måder har hjulpet og introduceret mig til arbejdet. Jeg må konstatere, at organisationen er meget stærk og velsmurt. Formandskiftet ser ud til kun at være et lille bump på vejen for sekretariatet.

Alle arbejder ufortrødent videre på både kendte og nye opgaver, og ingen er i tvivl om retningen eller politikken, som er uforandret, takket være den sunde bevægelse, som bestyrelsen og Christian i forvejen har sat i tingene.

Udover et meget velfungerende sekretariat har vi en stærk bestyrelse, med en solid intern arbejdsdeling og gode, engagerede og særdeles erfarne tillidsfolk på posterne. Det er en kæmpe fordel, at de fleste af os har kendt hinanden i mange år og har respekt for hinandens kompetencer.

Dette rækker i øvrigt også langt ud i de regionale formandskaber, hvor jeg kan fremhæve, at der også er gode og langvarige personlige relationer at bygge videre på. Det kendetegner en stærk organisation, at den ikke er afhængig af én persons tilstedeværelse, men kan klare de udskiftninger, der naturligt - og nogle gange pludseligt - kommer.

Det vil være mit mål, at PLO som organisation fortsat skal kunne dette, for det er et vilkår for vores type af organisation, at der hele tiden skal nye folk til.

Jeg har lyst til at takke hver medarbejder ved navns nævnelse for deres personlige kvaliteter og solide arbejde, men vil være bange for at glemme nogen eller fremhæve nogen frem for andre, så indtil videre må der blot lyde en kæmpe tak til Jer alle i fællesskab.

Tak!